

# Inddragelse af hæmodialysepatienters perspektiv på oplæring og behandling

Kardio-, Nefrologisk og Endokrinologisk Afdeling, Nordsjællands Hospital, Hillerød

## Formål & perspektiv

Afdelingens mål med forsøget er, at kroniske hæmodialysepatienter inddrages mest muligt i egen behandling, og at rammerne for dette tilpasses patienternes ønsker og behov.

Hæmodialysepatienter er kognitivt påvirket af deres uræmi, hvorfor mestring af denne nye livssituation stiller særlige krav til oplæringsforløbet.

Mange patienter anvender ikke deres fulde potentiale. Det vurderes, at de kan nå længere i varetagelse af egen behandling, hvis rammerne for oplæringen målrettes patienternes behov. Samlet er målet, at dette giver en bedre behandling og øger patienternes overlevelse.

Målgruppen i dette forsøg er primært de nyrepatienter, der i større eller mindre grad forventes at kunne varetage egen behandling (Limited Care – hjemmedialyse mv.).

## Metode og proces

### *1. Afdækning af patienternes behov og ønsker til oplæring og information*

Det foretages indledningsvis en litteratursøgning på området, for at kvalificere den efterfølgende undersøgelse. Herefter undersøges det, hvad rammerne - de fysiske, psykiske og sociale - betyder for inddragelsen af den kroniske hæmodialysepatient, når han/hun skal oplæres til at varetage størst mulig egenbehandling.

Ved hjælp af kvalitative metoder såsom patientinterviews afdækkes, hvilke rammer der skal prioriteres, for at skabe gode læringsmiljøer for den enkelte patient.

## 2. Afprøvning af de prioriterede tiltag

På baggrund af den indledende afdækning afprøves udvalgte tiltag, mhp. at skabe individuelle læringsmiljøer.

Nedenstående er eksempler på metoder, som vil kunne tilpasses patienternes ønsker, men disse afhænger selvfølgelig af den indledende afdækning:

- Opfølgende patientundervisning, eventuelt i grupper for erfarne hæmodialysepatienter. Hvor stor er betydningen af, hvilke patienter, der dialyseres i samme gruppe; kan de inspirere og lære af hinanden?
- Evt. DVD, hjemmeside, eller app med oplæringsmateriale, som den enkelte patient kan se, så mange gange han/hun har behov for det.

## 3. Opfølgning

Efter at tiltagene er afprøvet, evalueres de af patienter og sygeplejerskerne på afdelingen. Afprøvningen og evalueringen inspireres af metoder fra Patientsikkert Sygehus. Derudover kan der suppleres med spørgeskemaer eller interviews afhængig af, hvad der er mest hensigtsmæssigt ift. det pågældende tiltag.

Såfremt tiltagene idriftsættes, kan der indtænkes en struktureret patientevaluering af optrænings- og behandlingsforløb, f.eks. en gang om året.

### **Økonomi og bemanning:**

Projektet tænkes bemanded med 1 sygeplejerske og der søges specialestuderende tilknyttet - eks. fra Folkesundhedsvidenskab på Københavns Universitet

Der søges midler til 1 årsværk til sygeplejersker svarende til 430.000 kr.

### **Forventet outcome/effekt**

Projektet skal munde ud i at afdelingen indrettes, så vi kan tilbyde forskellige former for oplæringsprogrammer, som den enkelte patient selv kan vælge efter sine behov og ressourcer.

Overordnet set, skal resultatet af dette gerne, udover en større tilfredshed, øget overlevelse og forbedret livskvalitet, gøre at flere patienter fremover får mere viden og forståelse for deres sygdom og behandling, og derfor bliver i stand til at varetage mest muligt af deres behandling.

Resultatet kan deles med andre hæmodialyse afdelinger så vi kan optimere den nefrologiske behandling på tværs af hospitalerne. Dette kan f.eks. gøres ved oplæg på landskurset for nefrologiske sygeplejersker.

Erfaringerne vil eventuelt også kunne benyttes i forhold til indretning af en oplæringsenhed i hæmodialyse afsnittet, på det nye Nordsjællands Hospital der står klar i 2020.